Vlaams Parlement

stuk **2001** (2012-2013) – Nr. 1
ingediend op 18 april 2013 (2012-2013)

Ontwerp van decreet

houdende de wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 20 maart 2009 betreffende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond

verzendcode: OND

INHOUD

Memorie van toelichting 3
Voorontwerp van decreet 11
Advies van de Raad van State 15
Ontwerp van decreet 25

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Aanleiding en context

Op 20 maart 2009 werd door het Vlaams Parlement het decreet houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond goedgekeurd.[1]

Dit decreet voorziet in eerste instantie in artikel 4 dat de Vlaamse Regering de regels inzake de attestatie van assistentiehonden bepaalt. Na intensief overleg met de sector van de assistentiehondenscholen, is gebleken dat het opstellen van deze regels een grondige expertise vergt en dat deze regels, indien nodig, snel bijgestuurd moeten kunnen worden. Ook de expertise en de controle door internationale organisaties die speciaal zijn opgericht om de kwaliteit van de opleiding van assistentiehonden te garanderen, moet gevalideerd kunnen worden.

Met het op 25 januari 2013 principieel goedgekeurde ontwerp van besluit, wou de Vlaamse Regering, rekening houdend met bovenstaande vereisten, uitvoering geven aan artikel 4 van het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond. In zijn advies van 28 februari 2013 stelde de afdeling Wetgeving van de Raad van State echter dat er voor de ontworpen regeling geen rechtsgrond gevonden kan worden in voormeld artikel 4: "De ontworpen regeling dient dan ook, althans wat de essentiële aspecten ervan betreft, in het decreet van 20 maart 2009 te worden opgenomen, ter vervanging van de machtiging die thans aan de Vlaamse Regering in artikel 4 wordt gegeven.".[2]

Volgens dit advies van de Raad van State is het, in de huidige libellering van artikel 4, dus niet mogelijk om enerzijds de kennis en expertise van de sector van de assistentiehondenscholen in voldoende mate mee te kunnen nemen bij het uitwerken en desgevallend wijzigen van de regels inzake de attestatie van de assistentiehonden. Anderzijds kunnen het werk en de expertise van de internationale organisaties onvoldoende gevalideerd worden. Enkel door de door de internationale organisaties gehanteerde regels over te nemen, zou de Vlaamse Regering hier rekening mee kunnen houden. Dit impliceert dat van zodra een internationale organisatie haar werkwijze of regels aanpast, het besluit van de Vlaamse Regering ook gewijzigd zou moeten worden.

Gelet op het bovenstaande dringt een wijziging van artikel 4 van het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond zich op. Het voorliggende ontwerp van decreet beoogt een rechtsgrond te creëren waardoor de Vlaamse Regering een instantie kan aanduiden of oprichten die belast wordt met het uitwerken van de voorwaarden waaronder een assistentiehondenschool gemachtigd wordt om assistentiehonden te attesteren en die in de nodige controle kan voorzien opdat de voorwaarden door de assistentiehondenschool nageleefd worden. De Vlaamse Regering keurt de voorwaarden en de werkwijze zoals door de instantie uitgewerkt in een huishoudelijk reglement goed en kan zich, bij gebrek aan goedkeuring, in de plaats stellen van de instantie om de voorwaarden en het reglement vast te stellen.

Dit eerste luik betreft een vorm van individuele personele, materiële en financiële bijstand van personen met een handicap, in de zin van de artikelen 5 en 6 van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap. Dit luik valt voor de uitvoering bijgevolg onder de minister bevoegd voor Welzijn.

---

1 *B.S.* 8 mei 2009.

2 Advies nr. 52.817/1 afdeling Wetgeving Raad van State, d.d. 28 februari 2013, p. 4.

Een volgende luik betreft de bestraffing van de onterechte weigering van iemand met een assistentiehond op een publieke plaats. Dit luik valt, voor wat de uitvoering betreft, onder de minister bevoegd voor Gelijke Kansen. Het betreft artikel 5 dat in een – niet verder gedefinieerde – controle-instantie voorziet, die toeziet op de toepassing van het recht op toegang tot publieke plaatsen, en aan de weigering van toegang tot publieke plaatsen de mogelijkheid koppelt tot het opleggen van een administratieve geldboete van 100 euro, na de afwikkeling van een administratieve procedure.

Al snel bleek echter dat het niet mogelijk was om het voorziene systeem van administratieve sanctionering op een logische, doeltreffende en middelenefficiënte wijze te implementeren.

Vooreerst diende immers te worden vastgesteld dat het decreet van 20 maart 2009 op dit punt op een gespannen voet staat met het decreet van 10 juli 2008 houdende een kader voor het Vlaamse gelijkekansen- en gelijkebehandelingsbeleid (hierna afgekort tot Gelijkekansendecreet)[3], dat het algemene kader uittekent voor het Vlaamse antidiscriminatiebeleid en daarbij alle vormen van discriminatie (inclusief de bijzondere verschijningsvormen ervan) binnen Vlaanderen op een eenvormige wijze beoogt te bestrijden. Het Gelijkekansendecreet huldigt immers als uitgangspunt dat de rechterlijke macht de aangewezen actor is om, in het kader van een burgerlijke of strafrechtelijke vordering, mede met inachtneming van de rechten van verdediging en de tegenspraak tussen partijen, te beoordelen of er desgevallend sprake is van een (directe of indirecte) discriminatie. Tegen deze logica zou worden ingegaan indien nu – ter uitvoering van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2009 – met betrekking tot één bijzondere verschijningsvorm van discriminatie, de sanctionering in eerste instantie in handen zou worden gelegd van de uitvoerende macht.

Tevens rees de vraag aan welke entiteit de controle en administratieve sanctionering moest worden toevertrouwd. Aanvankelijk werd gedacht aan de toebedeling van deze opdracht aan de meldpunten discriminatie die zijn opgericht binnen het kader van het Gelijkekansendecreet – meer bepaald, omwille van hun aanwezigheid in het werkveld en laagdrempelige toegankelijkheid voor eenieder.[4] Het administratieve controle- en sanctioneringsmechanisme is echter niet verenigbaar met de bemiddelende rol die aan de meldpunten in het Gelijkekansendecreet wordt toegekend. Die bemiddelende rol impliceert immers dat de meldpunten onpartijdig moeten zijn. Indien hen nu de taak zou worden opgelegd om, middels administratieve boetes, sanctionerend op te treden, dan zou dat een hypotheek kunnen leggen op dit principe van onpartijdigheid. Overigens beschikken de meldpunten niet over de nodige capaciteit en financiering om een dergelijke bijkomende rol op zich te nemen.

Daarnaast, is het eveneens niet haalbaar om de controleopdracht toe te vertrouwen aan het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) of aan de Cel Gelijke Kansen in Vlaanderen. Beide entiteiten ontberen de noodzakelijke 'nabijheid' voor het uitvoeren van een effectieve vaststelling op het terrein en de sanctionering van de inbreuken.

Tot slot dient te worden opgemerkt dat een effectieve sanctionering in elk geval vereist dat men kort op de bal speelt en een voldoende beschikbaarheid van verbalisanten vereist. Inbreuken gebeuren nu eenmaal ook buiten de kantooruren en in het weekend. De thans in artikel 5 van het decreet van 20 maart 2009 beschreven administratieve sanctionering is – vermits zij voor de vaststelling 'ter plaatse' van de inbreuken afhankelijk zou zijn van gemandateerde ambtenaren – op dit punt hoe dan ook onvoldoende performant. Een bijkomende uitbouw van een specifieke controle-infrastructuur voor één type van inbreuken

---

3 *B.S.* 23 september 2009.

4 Zie bijvoorbeeld de vraag nr. 243 (8 februari 2011) van A. Brusseel, *Vr. en Antw.* Vl. Parl. 2010-11 en de vraag om uitleg van H. Stevens over de uitvoeringsbesluiten van het decreet inzake het toegangsrecht van assistentiehonden, *Hand.* Vl.Parl. 2010-11, 30 juni 2011, C300-OND 32, 8.

valt bovendien budgettair niet te verantwoorden, temeer daar er ter zake een evenwaardig en doeltreffend alternatief voorhanden is (cf. hierna).

Gelet op het voorgaande, dringt een wijziging van artikel 5 van het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond zich thans op. Het voorliggende ontwerp beoogt aan de bovenbeschreven knelpunten te remediëren door de weigering, aan personen met een assistentiehond, van toegang tot publieke plaatsen aan te merken als een strafrechtelijke inbreuk – meer bepaald, als een overtreding – en dienovereenkomstig strafbaar te stellen met een politiestraf. Een dergelijke wijziging van de administratieve geldboetes in een stelsel van strafrechtelijke geldboetes zal als gevolg hebben dat de politiediensten – waarvan de noodzakelijke nabijheid en beschikbaarheid verzekerd is – zullen kunnen optreden en processen-verbaal opstellen.

De keuze voor een strafrechtelijke sanctionering is daarenboven niet zonder precedent. Ook door het Waalse Gewest (handelend in uitoefening van de bevoegdheden overgedragen door de Franse Gemeenschap)[5] en door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest[6] werd ervoor geopteerd om de weigering, aan personen met een assistentiehond, van toegang tot publieke plaatsen strafrechtelijk te sanctioneren.

2. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Ingevolge artikel 19, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (hierna afgekort tot BWHI), vermeldt dit artikel dat het decreet een gemeenschapsaangelegenheid regelt – meer bepaald, in het kader van de bijstand aan personen.

Zoals werd aangegeven in de parlementaire voorbereidingen bij het decreet van 20 maart 2009[7], bleek de deelstatelijke bevoegdheid inzake de regeling van de toegang van personen met een assistentiehond tot publieke plaatsen reeds uit het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State nr. 40.469/VR, gegeven op 22 juni 2006, over het voorontwerp van wet houdende toelating van de assistentiehonden tot de voor het publiek toegankelijke plaatsen en het samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waals Gewest, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de toegang van assistentiehonden tot de voor het publiek toegankelijke plaatsen, alsmede uit de adviezen 40.620/VR en 40.621/VR gegeven op dezelfde datum over het voorontwerp van decreet van het Waalse Gewest "relatif à l'accessibilité aux personnes handicapées accompagnées de chiens d'assistance des établissements et installations destinés au public" en het voorontwerp van decreet "relatif à l'accessibilité aux personnes handicapées accompagnées de chiens d'assistance des établissements et installations destinés au public dans les matières reglées en vertu de l'article 138 de la Constitution.". In dezelfde zin, werd de deelstatelijke bevoegdheid nadien ook nog eens bevestigd in het advies van de

[5] Artikel 6 van het decreet van 23 november 2006 betreffende de toegankelijkheid van de voor het publiek bestemde inrichtingen en installaties voor gehandicapte personen met een geleidehond (*B.S.* 8 december 2006), thans overgenomen in artikel 331 van de Code wallon de l'Action sociale et de la Santé, zoals gecodificeerd bij besluit van de Waalse Regering van 29 september 2011 (*B.S.* 21 december 2011).

[6] Artikel 6 van de ordonnantie van 18 december 2008 betreffende de toegang van geleidehonden tot voor het publiek toegankelijke plaatsen (*B.S.* 14 januari 2009).

[7] Voorstel van decreet houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond, *Parl.St.* Vl.Parl. 2008-09, nr. 1939/1, 4.

afdeling Wetgeving van de Raad van State nr. 44.271/1, gegeven op 13 maart 2008, over het voorontwerp van ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de toegang van geleidehonden tot voor het publiek toegankelijke plaatsen.[8]

Wat daarnaast de mogelijkheid betreft om bepaalde gedragingen of omissies strafbaar te stellen, dient te worden opgemerkt dat dit geenszins een exclusieve federale bevoegdheid betreft. De mogelijkheid van deelstaatparlementen om decreten of ordonnanties uit te vaardigen met kracht van wet, impliceert dat zij ook de bevoegdheid hebben om de overtreding van die normen strafbaar te stellen. Zo niet, zou de effectiviteit van de uitoefening van hun bevoegdheden gehypothekeerd worden. Vandaar dat van bij het begin van de staatshervorming in deze mogelijkheid werd voorzien.[9] Met name, kunnen de gemeenschappen en de gewesten, overeenkomstig artikel 11, BWHI, binnen de grenzen van hun bevoegdheden de niet-naleving van hun decretale bepalingen strafbaar stellen en de straffen wegens de niet-naleving ervan bepalen.[10] Zulks werd – voor zover als nodig – met betrekking tot de reglementering van de gelijke toegang van personen met een assistentiehond tot publieke plaatsen, eveneens uitdrukkelijk bevestigd door de afdeling Wetgeving van de Raad van State, in het voornoemde advies nr. 44.271/1 van 13 maart 2008.[11]

Artikel 2

Met deze wijziging worden ook de publieke plaatsen bepaald, waar geattesteerde honden geweigerd mogen worden, zodat het laatste lid van artikel 3 zonder voorwerp wordt en opgeheven kan worden.

Artikel 3

Er wordt een artikel 3/1 ingevoegd in het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond. Het bepaalt de publieke plaatsen die niet met een geattesteerde assistentiehond betreden mogen worden.

Een weigering kan enkel wanneer ze onder één van de opgesomde redenen valt. Het gaat in de eerste plaats om lokalen waar een risico voor de volksgezondheid, wegens het mogelijk overdragen van aandoeningen van hond op mens, absoluut vermeden moet worden. Deze lijst van lokalen werd vastgesteld door de Hoge Gezondheidsraad in zijn advies van 18 oktober 2004. Ook op basis van een andersluidende wettelijke of reglementaire bepaling kan de toegang geweigerd worden. De term 'reglementaire bepaling' verwijst enkel naar uitvoeringsbepalingen van wettelijke regelingen. Het impliceert bijgevolg niet dat interne reglementen van organisaties of handelszaken een toegangsverbod kunnen instellen.

De Raad van State merkte in zijn advies nr. 52.812/1 van 7 maart 2013 op dat de verwijzing naar 'andersluidende bepalingen' – of met andere woorden een strafbepaling 'bij verwijzing' – vermeden dient te worden en dat vooral bij bepalingen in het kader van een strafbaarstelling meer nauwkeurigheid vereist is. Een expliciete en exhaustieve oplijsting van deze 'andersluidende bepalingen' kent echter ook duidelijke nadelen. Dit zou immers tot gevolg hebben dat eventuele toekomstige 'andersluidende bepalingen' niet gevat zijn, tenzij onderhavig decreet telkens opnieuw gewijzigd wordt. Daarenboven kunnen dergelijke 'an-

8 Advies nr. 44.327/1 afdeling Wetgeving Raad van State, *Parl.St.* GGC, 2007-08, nr. B-121/1, 9-13.

9 J. DE HERDT, 'De defederalisering van het strafrecht en het strafprocesrecht. Over wat het is en zou kunnen zijn', *Nullum Crimen* (2008), afl. 1, 3.

10 Wat betreft de formele modaliteiten van artikel 11 BWHI, dient te worden opgemerkt dat de (federale) Ministerraad in casu niet om eensluidend advies diende te worden verzocht, vermits het voorliggende ontwerp, met het opleggen van een politiestraf, niet afwijkt van de straffen en strafbaarstellingen voorzien in Boek I van het Strafwetboek. Cf. dienaangaande J. DE HERDT, 'De defederalisering van het strafrecht en het strafprocesrecht. Over wat het is en zou kunnen zijn.', *Nullum Crimen* (2008), afl. 1, 7 (Rn. 20).

11 Advies nr. 44.327/1 afdeling Wetgeving Raad van State, *Parl.St.* GGC, 2007-08, nr. B-121/1, 13-14.

dersluidende bepalingen' ook een federale oorsprong hebben, waardoor een aanpassing van deze federale regelgeving, of de invoering van nieuwe regelgeving, bij een expliciete en exhaustieve opname van deze uitzonderingsregels in dit decreet tot gevolg zou hebben dat het eveneens moet worden aangepast. Pro memorie wordt opgemerkt dat het niet vermelden van bestaande federale bepalingen ook niet tot gevolg heeft dat de Vlaamse decreetgever deze federale regeling impliciet opheft, eerst en vooral al omdat de Vlaamse decreetgever daarvoor de bevoegdheid ontbeert.

De werkwijze die in dit ontwerp van decreet wordt ingevoerd, gunt overigens geen mogelijkheid aan de rechter om op arbitraire wijze te bepalen welke bepalingen ter zake zouden gelden als 'andersluidende bepalingen'. Indien er afwijkende regelgeving bestaat, volgt het uit die regelgeving zelf dat deze een 'andersluidende bepaling' betreft, die de rechter eenvoudigweg moet toepassen. Andersom is ook voor eenieder voldoende duidelijk welke feiten strafbaar zullen zijn, en welke niet. Met dit ontwerp van decreet wenst de Vlaamse decreetgever immers een principiële toegankelijkheid voor assistentiehonden tot publieke plaatsen in te stellen, welke enkel kan worden beperkt indien er daarvoor objectieve redenen kunnen worden ingeroepen zoals hygiëne of voedselveiligheid en waarvan de maatstaven zijn vastgelegd in wetgevende of reglementaire bepalingen. Dergelijke regelgeving is in regel zeer op maat van bepaalde sectoren geschreven, en behoort in die sectoren ook goed gekend te zijn, net omwille van de objectieve redenen die de invoering of behoud van deze 'andersluidende bepalingen' motiveren. Ergo, ook zonder een expliciete en exhaustieve oplijsting van de relevante 'andersluidende bepalingen' lijkt het aannemelijk dat de rechtsonderhorige afdoende zal kunnen inschatten welk gedrag hij dient aan te nemen wil hij een bestraffing vermijden.

Artikel 4

Artikel 4 strekt er toe om de tekst van het huidige artikel 4 van het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond te vervangen door een nieuw artikel 4.

Het eerste lid van de ontworpen bepaling stelt dat de attestatie van assistentiehonden gebeurt door gemachtigde assistentiehondenscholen. De ontworpen bepaling omschrijft wat een assistentiehondenschool is en belast de Vlaamse Regering er mee om een instantie aan te wijzen of op te richten die het machtigen van de assistentiehondenscholen tot taak heeft. De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling van die instantie. De aangewezen of op te richten instantie dient over voldoende kennis inzake mens en dier, en de interactie tussen beide, te beschikken en in staat zijn om de procedure administratief te begeleiden.

Het tweede lid van de ontworpen bepaling stelt dat de attestatie moet aangeven of de assistentiehond wordt opgeleid dan wel opgeleid en toegewezen aan een persoon met een handicap of ziekte is. De Vlaamse Regering kan de geldigheidstermijn van de attestatie bepalen.

Het derde lid van de ontworpen bepaling bepaalt dat de door de Vlaamse Regering aangewezen of opgerichte instantie van overheidswege een door de Vlaamse Regering te bepalen subsidie ontvangt voor zijn werkingskosten. De Vlaamse Regering bepaalt ook de modaliteiten van uitbetaling en van controle.

Artikel 5

Artikel 5 strekt er toe om een artikel 4/1 in te voegen in het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond.

Het eerste lid van het ontworpen artikel 4/1 bepaalt dat de instantie die door de Vlaamse Regering wordt aangewezen, de voorwaarden volgens welke de assistentiehondenscholen assistentiehonden machtigen, bepaalt en een huishoudelijk reglement moet opstellen. In dit reglement wordt de controle geconcretiseerd en wordt de praktische werkwijze voor de toekenning, verlenging en intrekking van de machtiging geregeld. De instantie voorziet ook in maatregelen om de attestatie van een goed functionerende assistentiehond te garanderen als de assistentiehondenschool zijn machtiging om te attesteren verliest.

Het tweede lid van het ontworpen artikel 4/1 stelt dat de instantie bij het opstellen van de voorwaarden en het reglement in het bijzonder rekening moet houden met de regels van accreditatie van internationale organisaties. De Vlaamse Regering wijst de organisaties aan waarover het gaat en kan regels opstellen waarmee de instantie bij het vaststellen van de voorwaarden en het opmaken van het reglement rekening moet houden.

Het derde lid van de ontworpen bepaling stelt dat de Vlaamse Regering de voorwaarden en het reglement moet goedkeuren en dat de Vlaamse Regering zich bij gebrek aan goedkeuring in de plaats van de instantie kan stellen om de voorwaarden te bepalen en het huishoudelijk reglement op te stellen.

Artikel 6

Artikel 6 strekt ertoe om de tekst van het huidige artikel 5 van het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond te vervangen door een nieuw artikel 5.

Het eerste lid van de ontworpen bepaling stelt het ontzeggen van de toegang tot een publieke plaats aan een persoon met een assistentiehond voor een reden waarin niet voorzien is in artikel 3/1, strafbaar met een geldboete van vijftien euro tot vijfentwintig euro (dit is 150 euro na toepassing van de thans geldende opdeciemen) en met een gevangenisstraf van één dag tot zeven dagen of met een van deze straffen alleen. Zodoende wordt de onterechte weigering van toegang thans aangemerkt als een strafrechtelijke overtreding die wordt bestraft met een klassieke politiestraf. Betreffende de strafmaat dient te worden opgemerkt dat de geldboete – na toepassing van de vigerende opdeciemen – vergelijkbaar zal zijn met het niveau van de administratieve geldboete die voorheen werd opgelegd.[12] Er is geen strafverzwaring voorzien voor herhaling, omdat dit volgens het Belgisch Strafwetboek niet gebruikelijk is voor overtredingen.

Wat de interactie van de ontworpen bepaling met de sanctiemechanismen van het Gelijkekansendecreet van 10 juli 2008 betreft, dient te worden opgemerkt dat het voorliggende ontwerp geenszins verhindert dat de weigering aan personen met een assistentiehond van toegang tot publieke plaatsen desgevallend ook als een discriminatie zou worden aangemerkt. Dit impliceert dan dat slachtoffers – naast een verzoek aan de politie tot het opstellen van een proces-verbaal en een eventuele burgerlijke partijstelling – er eveneens voor kunnen opteren om het toegangsrecht middels een stakingsvordering af te dwingen via de burgerlijke rechter (al dan niet vergezeld van een eis tot schadevergoeding). Tevens zal het voorliggen van een discriminatie ook aan de in artikel 40 van het Gelijkekansendecreet bedoelde organen de mogelijkheid bieden om desgevallend in rechte op te treden.

Het tweede lid van de ontworpen bepaling strekt ertoe om – zoals dit ook het geval is in het huidige artikel 5 – aan de gemeenten de mogelijkheid te laten om de weigering van

[12] Meer bepaald zal de geldboete (vermeerderd met 50 opdeciemen, zoals laatst aangepast door de wet van 28 december 2011 houdende diverse bepalingen inzake justitie (II)) 90 euro tot 150 euro bedragen; in vergelijking met de huidige administratieve geldboete van 100 euro.

toegang desgewenst te bestraffen met een gemeentelijke administratieve sanctie. Teneinde evenwel te garanderen dat iemand niet tweemaal kan gestraft worden voor dezelfde feiten (het zogenaamde 'non bis in idem'-beginsel), wordt uitdrukkelijk bepaald dat de procedures betreffende samenloop zoals bedoeld in artikel 119bis, §8bis, van de Nieuwe Gemeentewet, overeenkomstig van toepassing zijn.[13] Enerzijds betekent dit dat, met toepassing van artikel 119bis, §7, 1°, van de Nieuwe Gemeentewet, het origineel van de vaststelling van de inbreuk binnen de maand na de vaststelling toegestuurd dient te worden aan de procureur des Konings – bij gebreke waarvan geen gemeentelijke administratieve sanctie kan worden opgelegd. Anderzijds betekent dit dat met toepassing van artikel 119bis, §8, tweede lid, van de Nieuwe Gemeentewet, de procureur vervolgens over een termijn van twee maanden beschikt om de toesturende ambtenaar in te lichten dat een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek werd opgestart, vervolging werd ingesteld, dan wel dat hij oordeelt het dossier te moeten seponeren bij gebrek aan toereikende bezwaren. Na het verstrijken van de termijn, kunnen de feiten dan vervolgens enkel nog administratiefrechtelijk worden bestraft.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

[13] Cf. dienaangaande T. DE SUTTER (ed), *Gemeentelijke administratieve sancties. Balans 1999-2009*, Brugge, Die Keure, 2010, 101. Zie ook B.1.1 tot B.6 van GrWH nr. 62/2010 van 27 mei 2010 (http://www.const-court.be/public/n/2010/2010-062n.pdf).

VOORONTWERP VAN DECREET

Vlaamse Regering

Voorontwerp van decreet houdende de wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 20 maart 2009 betreffende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingsbepalingen

Art. 2. In artikel 3 van het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 3. In hetzelfde decreet wordt een artikel 3/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

“Art. 3/1. In afwijking van artikel 3 kan de toegang tot publieke plaatsen geweigerd worden:
1° krachtens een andersluidende wettelijke bepaling;
2° of in een van de volgende gevallen:

a) lokalen of gedeelten van lokalen, bestemd voor intensieve zorgverlening en invasieve handelingen;
b) operatiekwartieren en verkoeverkamers, verloskamers, oncohematologie, hemodialyse- en brandwondeneenheden.

Art. 4. Artikel 5 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 5. Iedereen die een persoon met een assistentiehond het recht op toegang ontzegt tot een publieke plaats als vermeld in artikel 3, in een ander geval dan de gevallen, vermeld in artikel 3/1, wordt bestraft met een geldboete van vijftien euro tot vijfentwintig euro en met een gevangenisstraf van een dag tot zeven dagen of met een van deze straffen alleen.

Het eerste lid doet geen afbreuk aan de mogelijkheid van de gemeenten om de inbreuk, vermeld in het eerste lid, te bestraffen met een gemeentelijke administratieve sanctie, met overeenkomstige toepassing van de procedures betreffende de samenloop, vermeld in artikel 119bis, §8bis, van de Nieuwe Gemeentewet.”.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 52.812/1
van 7 maart 2013

over

een voorontwerp van decreet ‘houdende de wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 20 maart 2009 betreffende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond’

Op 28 januari 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 4 maart 2013, een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet 'houdende de wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 20 maart 2009 betreffende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond'.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 14 februari 2013. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Marleen VERSCHRAEGHEN, toegevoegd griffier.

Het verslag is uitgebracht door Brecht STEEN, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 7 maart 2013.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

1. Het decreet van 20 maart 2009 'houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond' bevat een principieel verbod om personen vergezeld door een assistentiehond de toegang tot publieke plaatsen te weigeren (artikel 3) en verbindt aan een overtreding van dit verbod administratieve sancties die zullen worden opgelegd door een door de Vlaamse Regering aangewezen instantie (artikel 5).

Het om advies voorgelegde ontwerp strekt er hoofdzakelijk toe de sanctionering middels administratieve sancties te vervangen door een strafrechtelijke sanctie. Daartoe wordt artikel 5 van het decreet van 20 maart 2009 vervangen (artikel 4 van het ontwerp – ontworpen artikel 5, eerste lid, van het decreet van 20 maart 2009). Voorts wordt aan de gemeenten de mogelijkheid verleend om de overtreding van het verbod te bestraffen met gemeentelijke administratieve sancties (artikel 4 van het ontwerp – ontworpen artikel 5, tweede lid, van het decreet van 20 maart 2009). Ten slotte worden de gevallen waarin het verbod niet van toepassing is voortaan decretaal geregeld (artikelen 2 en 3 van het ontwerp).[1]

ALGEMENE OPMERKINGEN

A. Het strafrechtelijk legaliteitsbeginsel

2.1. Bij artikel 4 van het ontwerp wordt een strafbaarstelling ingevoerd waarop het strafrechtelijk legaliteitsbeginsel van toepassing is. Dit beginsel, neergelegd in artikel 12, tweede lid, van de Grondwet, in artikel 7, lid 1, van het Europees Verdrag over de rechten van de mens en in artikel 15, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten, houdt onder meer in dat de strafwet moet worden geformuleerd in bewoordingen op grond waarvan eenieder, op het ogenblik waarop hij een gedrag aanneemt, kan uitmaken of dat gedrag al dan niet strafbaar is. Het vereist dat de wetgever in voldoende nauwkeurige, duidelijke en rechtszekerheid biedende bewoordingen bepaalt welke feiten strafbaar worden gesteld, zodat, enerzijds, diegene die een gedrag aanneemt, vooraf op afdoende wijze kan inschatten wat het strafrechtelijke gevolg van dat gedrag zal zijn en, anderzijds, aan de rechter geen al te grote beoordelingsbevoegdheid wordt gelaten.[2]

Aan het vereiste dat een misdrijf duidelijk moet worden omschreven in de wettelijke norm, is voldaan wanneer de rechtzoekende, op basis van de bewoordingen van de relevante bepaling, en in voorkomend geval met behulp van de interpretatie daarvan door de rechtscolleges, kan weten welke handelingen en welke verzuimen zijn strafrechtelijke aansprakelijkheid meebrengen.[3] Het is slechts bij het onderzoek van een specifieke strafbepaling dat het mogelijk is om, rekening houdend met de elementen eigen aan de misdrijven die zij wil

[1] Bij het huidige artikel 3, tweede lid, van het decreet van 20 maart 2009 wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om de publieke plaatsen te bepalen die om redenen van volksgezondheid of veiligheid niet met een assistentiehond betreden mogen worden.

[2] GwH 25 februari 2010, nr. 17/2010, B.8.4, GwH 27 mei 2010, nr. 62/2010, B.8.2.

[3] GwH 27 mei 2010, nr. 62/2010, B.8.3.

bestraffen, te bepalen of de door de wetgever gehanteerde bewoordingen zo vaag zijn dat ze het bij artikel 12, tweede lid, van de Grondwet gewaarborgde wettigheidsbeginsel zouden schenden.[4]

2.2. In het ontworpen artikel 5 wordt bepaald dat "[i]edereen die een persoon met een assistentiehond het recht op toegang ontzegt tot een publieke plaats als vermeld in artikel 3, in een ander geval dan de gevallen, vermeld in artikel 3/1", wordt bestraft. Door te verwijzen naar artikel 3/1, worden bepaalde gevallen waarin de toegang tot een publieke plaats wordt geweigerd, niet strafbaar gesteld. Hierdoor zou duidelijk moeten zijn welke handelingen precies wel of niet tot bestraffing aanleiding geven. Aldus is een weigering onder meer niet strafbaar wanneer ze gebaseerd is op "andersluidende wettelijke bepalingen", met andere woorden bepalingen die het mogelijk maken of zelfs verplichten om een assistentiehond te weigeren. Aldus wordt door middel van een vage verwijzing op onrechtstreekse wijze bepaald welke gedragingen strafbaar zijn.

Er kan weliswaar van uitgegaan worden dat eenieder geacht moet worden die andersluidende wettelijke bepalingen te kennen en dat uit toekomstige rechtspraak zal blijken welke die "andersluidende bepalingen" precies zijn, maar toch rijst de vraag of de rechtzoekende thans en op korte termijn voldoende duidelijk kan inschatten welk gedrag hij dient aan te nemen wil hij een bestraffing vermijden. In het verleden heeft de Raad van State al meermaals opgemerkt dat een strafbepaling "bij verwijzing" vermeden dient te worden en dat de bepalingen die in het kader van de strafbaarstelling van overeenkomstige toepassing zijn "met meer nauwkeurigheid" moeten worden aangewezen.[5]

In de memorie van toelichting wordt bij wijze van voorbeeld punt 1 van hoofdstuk VI van bijlage I bij het koninklijk besluit van 22 december 2005 'betreffende levensmiddelenhygiëne' genoemd. Naar luid van deze bepaling geldt het toegangsverbod tot plaatsen waar levensmiddelen worden bewerkt, gehanteerd of opgeslagen juist niet voor honden noodzakelijk voor de begeleiding van personen met een handicap, althans in ruimtes toegankelijk voor het publiek. In zoverre het op grond van die bepaling mogelijk is om de toegang met assistentiehonden te weigeren voor private plaatsen waar levensmiddelen worden bewerkt, gehanteerd of opgeslagen, kan die bepaling niet als een uitzondering worden beschouwd, omdat het decreet van 20 maart 2009 niet van toepassing is op private plaatsen. De voornoemde bepaling van het koninklijk besluit van 22 december 2005 is met andere woorden geen andersluidende bepaling, wel integendeel.

De ontworpen artikelen 3/1 en 5 moeten in het licht van deze vaststellingen aan een nieuw onderzoek worden onderworpen.

---

[4] GwH 27 mei 2010, nr. 62/2010, B.8.4.

[5] Adv. RvS 43.776/VR van 11 december 2007, over een voorontwerp van decreet dat heeft geleid tot het decreet van 30 mei 2008 'betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen', *Parl.St.* Vl.Parl. 2007-08, nr. 1585/1; Adv. RvS 45.068/2/V van 27 augustus 2008, over een voorontwerp van decreet dat heeft geleid tot het decreet van 6 maart 2009 'modifiant le Chapitre II du Titre III du Livre II de la première partie du Code de la démocratie locale et de la décentralisation relatif aux funérailles et sépultures', *Parl.St.* W.Parl. 2008-09, nr. 879/1.

B. Het beginsel '*non bis in idem*'

3.1. Het ontworpen artikel 5 maakt mogelijk dat de inbreuk die door het ontwerp wordt omschreven, zowel met een strafsanctie als met een gemeentelijke administratieve sanctie kan worden bestraft. Weliswaar bepaalt het ontworpen artikel 5, tweede lid, dat "de procedures betreffende de samenloop, vermeld in artikel 119*bis*, § 8*bis*, van de Nieuwe Gemeentewet" van overeenkomstige toepassing zijn, maar de vraag rijst of dit voldoende is om de regeling in overeenstemming te brengen met het *non bis in idem*-beginsel, dat is vastgelegd in artikel 4 van Protocol nr. 7 bij het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, alsook in artikel 14, lid 7, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Overeenkomstig dat beginsel mag niemand strafrechtelijk worden vervolgd of gestraft wegens een strafbaar feit waarvoor hij reeds is vrijgesproken of veroordeeld.

3.2. De stellers van het ontwerp hebben de uitdrukkelijke bedoeling om met het hiervoor genoemde beginsel rekening te houden. In de memorie van toelichting wordt hierover het volgende opgemerkt:

> "Teneinde evenwel te garanderen dat iemand niet tweemaal kan gestraft worden voor dezelfde feiten (het zgn. *non bis in idem*-beginsel), wordt uitdrukkelijk bepaald dat de procedures betreffende samenloop zoals bedoeld in artikel 119*bis*, § 8*bis* van de Nieuwe Gemeentewet overeenkomstig van toepassing zijn.[6] Enerzijds betekent dit dat, met toepassing van artikel 119*bis*, § 7, 1° van de Nieuwe Gemeentewet, het origineel van de vaststelling van de inbreuk binnen de maand na de vaststelling toegestuurd dient te worden aan de procureur des Konings — bij gebreke waarvan geen gemeentelijke administratieve sanctie kan worden opgelegd. Anderzijds betekent dit dat met toepassing van artikel 119*bis*, § 8, tweede lid van de Nieuwe Gemeentewet, de procureur vervolgens over een termijn van twee maanden beschikt om de toesturende ambtenaar in te lichten dat een opsporingsonderzoek of een gerechtelijk onderzoek werd opgestart, vervolging werd ingesteld, dan wel dat hij oordeelt het dossier te moeten seponeren bij gebrek aan toereikende bezwaren. Na het verstrijken van de termijn, kunnen de feiten dan vervolgens enkel nog administratiefrechtelijk worden bestraft".

Met die analyse kan worden ingestemd. Door artikel 119*bis*, § 8*bis*, van de Nieuwe Gemeentewet van overeenkomstige toepassing te verklaren, zijn immers ook de paragrafen 7, 1°, en 8, tweede lid, van het genoemde artikel 119*bis* van overeenkomstige toepassing, die effectief de draagwijdte hebben die in de memorie van toelichting is omschreven. Bovendien moet worden vastgesteld dat paragraaf 8, tweede lid, uitdrukkelijk bepaalt dat de mededeling door de procureur des Konings aan de ambtenaar "de mogelijkheid [doet] vervallen voor de ambtenaar om een administratieve geldboete op te leggen." Aldus lijkt op sluitende wijze te zijn gewaarborgd dat er voor dezelfde inbreuk geen vervolging of bestraffing plaats vindt waarvoor reeds een vrijspraak of veroordeling is gebeurd.

---

[6] *Voetnoot 12 van de memorie van toelichting:* Cf. dienaangaande T. DE SUTTER (ed), *Gemeentelijke administratieve sancties. Balans 1999-2009*, Brugge, Die Keure, 2010, 101. Zie ook B.1.1 tot B.6 van GrWH nr. 62/2010 van 27 mei 2010 (*http://www.const-court. be/public/n/2010/2010-062n.pdf*).

C. Het VN-Verdrag ter bescherming van personen met een handicap

4.1. Artikel 9 van het VN-Verdrag van 13 december 2006 ‘inzake de rechten van personen met een Handicap’ (hierna: VN-Verdrag) bepaalt onder meer het volgende:

> “1. Teneinde personen met een handicap in staat te stellen zelfstandig te leven en volledig deel te nemen aan alle facetten van het leven, nemen de Staten die Partij zijn passende maatregelen om personen met een handicap op voet van gelijkheid met anderen de toegang te garanderen tot de fysieke omgeving, tot vervoer, informatie en communicatie, met inbegrip van informatie- en communicatietechnologieën en -systemen, en tot andere voorzieningen en diensten die openstaan voor, of verleend worden aan het publiek, in zowel stedelijke als landelijke gebieden. Deze maatregelen, die mede de identificatie en bestrijding van obstakels en drempels voor de toegankelijkheid omvatten, zijn onder andere van toepassing op:
>
> a) gebouwen, wegen, vervoer en andere voorzieningen in gebouwen en daarbuiten, met inbegrip van scholen, huisvesting, medische voorzieningen en werkplekken;
>
> b) informatie, communicatie en andere diensten, met inbegrip van elektronische diensten en nooddiensten.
>
> 2. De Staten die Partij zijn nemen tevens passende maatregelen om:
>
> a) de tenuitvoerlegging van minimumnormen en richtlijnen voor de toegankelijkheid van faciliteiten en diensten die openstaan voor, of verleend worden aan het publiek, te ontwikkelen, af te kondigen en de toepassing ervan te controleren;
>
> b) te waarborgen dat private instellingen die faciliteiten of diensten aanbieden die openstaan voor, of verleend worden aan het publiek, zich rekenschap geven van alle aspecten van toegankelijkheid voor personen met een handicap;
>
> c) betrokkenen te trainen inzake kwesties op het vlak van de toegankelijkheid waarmee personen met een handicap geconfronteerd worden;
>
> d) openbare gebouwen en andere faciliteiten te voorzien van bewegwijzering in braille en in makkelijk te lezen en te begrijpen vormen;
>
> e) te voorzien in vormen van praktische hulp door mens of dier en in bemiddeling, waaronder begeleiders, mensen die voorlezen en professionele doventolken om de toegang tot gebouwen en andere faciliteiten, die openstaan voor het publiek te vergemakkelijken;
>
> […]”

Voorts bepaalt artikel 30 van het VN-Verdrag, in verband met de deelname aan het culturele leven, recreatie, vrijetijdsbesteding en sport, onder meer het volgende:

> “1. De Staten die Partij zijn erkennen het recht van personen met een handicap om op voet van gelijkheid met anderen deel te nemen aan het culturele leven en nemen alle passende maatregelen om te waarborgen dat personen met een handicap:
>
> […]
>
> c) toegang hebben tot plaatsen voor culturele activiteiten, zoals theaters, musea, bioscopen, bibliotheken en dienstverlening op het gebied van toerisme en zo veel als mogelijk toegang hebben tot monumenten en plaatsen van nationaal cultureel belang.”

4.2. Uit de adviespraktijk van de Raad van State, afdeling Wetgeving, blijkt impliciet dat sommige bepalingen van het VN-Verdrag een *standstill*-effect hebben. De bepalingen van artikelen 9 en 30 van het VN-Verdrag lenen zich op grond van hun bewoordingen op het eerste gezicht eveneens tot een *standstill*-effect.

Door enerzijds te voorzien in strafrechtelijke en gemeentelijke administratieve sancties in plaats van administratiefrechtelijke sancties op gemeenschapsniveau en door anderzijds de gevallen waarin de toegang kan worden geweigerd omwille van redenen van volksgezondheid decretaal vast te leggen, komt de regeling voor als een passende maatregel om de in het VN-Verdrag gewaarborgde rechten te realiseren. In elk geval houdt de ontworpen regeling geen aanzienlijke achteruitgang in van het bestaande beschermingsniveau.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 3

5. In het ontworpen artikel 3/1 wordt een opsomming gegeven van gevallen waarin de toegang tot publieke plaatsen voor assistentiehonden kan worden geweigerd. Het is de Raad van State niet duidelijk waarom deze opsomming slechts twee onderdelen bevat terwijl het tweede onderdeel nog eens verdeeld wordt in twee onderdelen. Het woordje "of" wijst immers op een enuntiatieve opsomming, terwijl de twee bepalingen onder 2° uit hun aard in elk geval niet cumulatief kunnen zijn bedoeld. Het is dan ook aangewezen om de opsomming als een opsomming van drie gevallen te formuleren. Men redigere het ontworpen artikel 3/1 derhalve als volgt:

"Artikel 3/1. In afwijking van artikel 3 kan de toegang tot publieke plaatsen geweigerd worden:

1° krachtens een andersluidende wettelijke bepaling;

2° in geval het de toegang betreft tot lokalen of gedeelten van lokalen, bestemd voor intensieve zorgverlening en invasieve handelingen;

3° in geval het de toegang betreft tot operatiekwartieren en verkoeverkamers, verloskamers, oncohematologie, hemodialyse- en brandwondeneenheden."

6. Aangezien in de memorie van toelichting wordt verwezen naar het voormelde koninklijk besluit van 22 december 2005, wordt de indruk gewekt dat met andersluidende "wettelijke bepalingen" eigenlijk wetten in de materiële zin van het woord worden bedoeld en niet alleen wetskrachtige bepalingen. Dit werd door de gemachtigde bevestigd. Men schrijve dan ook in het ontworpen artikel 3/1, 1°: "krachtens een andersluidende wetgevende of reglementaire bepaling".

DE GRIFFIER — DE VOORZITTER

Marleen VERSCHRAEGHEN — Marnix VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en de Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Hoofdstuk 2. Wijzigingsbepalingen

Art. 2. In artikel 3 van het decreet van 20 maart 2009 houdende de toegankelijkheid van publieke plaatsen voor personen met een assistentiehond wordt het tweede lid opgeheven.

Art. 3. In hetzelfde decreet wordt een artikel 3/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 3/1. In afwijking van artikel 3 kan de toegang tot publieke plaatsen geweigerd worden:
1° krachtens een andersluidende wetgevende of reglementaire bepaling;
2° in geval het de toegang betreft tot lokalen of gedeelten van lokalen, bestemd voor intensieve zorgverlening en invasieve handelingen;
3° in geval het de toegang betreft tot operatiekwartieren en verkoeverkamers, verloskamers, oncohematologie, hemodialyse- en brandwondeneenheden.".

Art. 4. Artikel 4 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 4. De attestatie van assistentiehonden gebeurt door gemachtigde assistentiehondenscholen. Een assistentiehondenschool is een rechtspersoon die honden opleidt tot assistentiehond en de assistentiehond toewijst aan een persoon met een handicap of ziekte waarvan de assistentiehond de zelfredzaamheid verruimt. De Vlaamse Regering wijst een instantie aan, of richt er één op, die belast wordt met het machtigen, volgens de voorwaarden, vermeld in artikel 4/1, van de assistentiehondenscholen en bepaalt de samenstelling van die instantie. Deze instantie beschikt over kennis inzake mens en dier, en de interactie tussen beide, en is in staat om de procedure, uitgewerkt overeenkomstig artikel 4/1, administratief te begeleiden.

De attestatie, vermeld in het eerste lid, geeft aan dat de hond specifiek is of wordt getraind als assistentiehond. De Vlaamse Regering kan de geldigheidstermijn waarvoor de attestatie van een assistentiehond geldt, bepalen.

De door de Vlaamse Regering aangewezen of opgerichte instantie ontvangt voor het uitoefenen van de opdracht, vermeld in het eerste lid, van overheidswege subsidies. De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag van de subsidies, de modaliteiten van uitbetaling en de modaliteiten van controle.".

Art. 5. In hetzelfde decreet wordt een artikel 4/1 ingevoegd, dat luidt als volgt:

"Art. 4/1. De instantie, die overeenkomstig artikel 4 wordt aangewezen of opgericht, bepaalt de voorwaarden volgens welke assistentiehondenscholen worden gemachtigd om assistentiehonden te attesteren, stelt een huishoudelijk reglement op waarin de controle van de assistentiehondenscholen wordt geconcretiseerd en de praktische werkwijze voor de toekenning, de verlenging en de intrekking van de machtiging, de deontologie en de informatie- en rapporteringsopdrachten worden vastgesteld. De instantie voorziet in maatregelen om de attestatie van een goed functionerende assistentiehond te garanderen als de machtiging van de assistentiehondenschool wordt ingetrokken of niet wordt verlengd.

De instantie, die overeenkomstig artikel 4 wordt aangewezen, houdt bij het bepalen van de voorwaarden en het reglement, vermeld in het eerste lid, in het bijzonder rekening met de regels van accreditatie van assistentiehondenscholen van door de Vlaamse Regering aangeduide internationale organisaties. De Vlaamse Regering kan regels vaststellen waaraan de door die instantie opgestelde voorwaarden en het reglement, vermeld in het eerste lid, moeten voldoen.

De voorwaarden en het reglement, vermeld in het eerste lid, worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering kan, bij gebrek aan goedkeuring, in de plaats treden van de in het eerste lid vermelde instantie om de voorwaarden en het reglement vast te stellen.".

Art. 6. Artikel 5 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

"Art. 5. Iedereen die een persoon met een assistentiehond het recht op toegang ontzegt tot een publieke plaats als vermeld in artikel 3, in een ander geval dan de gevallen, vermeld in artikel 3/1, wordt bestraft met een geldboete van vijftien euro tot vijfentwintig euro en met een gevangenisstraf van één dag tot zeven dagen of met een van deze straffen alleen.

Het eerste lid doet geen afbreuk aan de mogelijkheid van de gemeenten om de inbreuk, vermeld in het eerste lid, te bestraffen met een gemeentelijke administratieve sanctie, met overeenkomstige toepassing van de procedures betreffende de samenloop, vermeld in artikel 119bis, §8bis, van de Nieuwe Gemeentewet.".

Brussel, 29 maart 2013.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,

Jo VANDEURZEN

De Vlaamse minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel,

Pascal SMET